

Markeds- analyse

9. juni 2017

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Børnefamilier: Svært at leve sundt i en travl hverdag

Børnefamilier føler sig i højere grad end andre presset på tid i hverdagen, men tilbereder alligevel oftere varm aftensmad end gennemsnittet. Landbrug & Fødevarer har set nærmere på denne spændende forbrugergruppe med fokus på deres aftensmad.

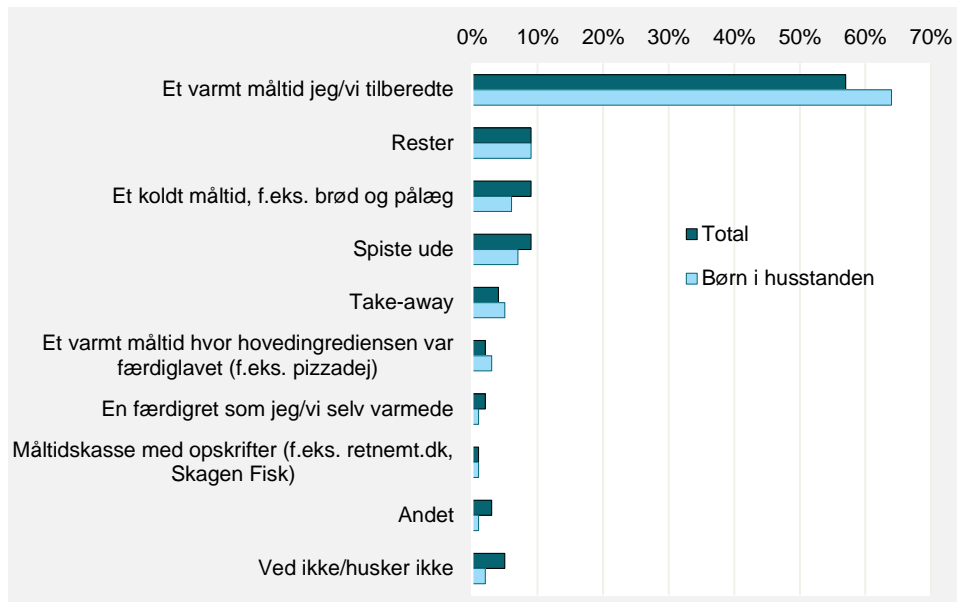
Highlights:

- Børnefamilierne den gruppe, der har flest aftensmadsretter i deres repertoire. Hele 17 forskellige retter tilberedes over en periode på 2 måneder, hvor den gennemsnitlige husstand har 12 retter i repertoireet.
- Husstande med børn køber oftere hakket oksekød, og retter med oksekød optræder da også ofte på børnefamiliernes favoritrepertoire til aftensmaden.
- Skal det gå hurtigt, tyr børnefamilierne oftere end andre til pulver/færdiglavet sovs og færdiglavet pizza/tærtedej.
- Børnefamiliernes vigtigste valgkriterium ved indkøb af kød er, at 'Hele familien kan lide det'. Det tegner et billede af, at den nuværende aftensmad i høj grad foregår på børnenes præmisser.
- Børnefamilier beskriver i mindre grad end andre deres mad som 'sund' og giver samtidig oftere end andre udtryk for et ønske om at leve sundere, end de gør i dag.
- Den væsentligste barriere for at leve sundere er for børnefamilierne 'manglende tid', ligeledes svarer børnefamilier oftere end andre, at 'det er svært at leve sundt i en travl hverdag'.
- Det er samtidig en gruppe, der oftere end andre giver udtryk for, at stress er et problem i stort eller meget stort omfang.
- Aftensmaden er en social og samlende begivenhed. I 12 pct. af børnefamilierne hjælper børnene ofte til med madlavningen og i 7 ud af 10 hjem spiser børnefamilierne typisk aftensmad sammen i hverdagene – 79 pct. spiser sammen i weekenden.

Børnefamilier spiser oftere varm aftensmad derhjemme

I flere landsdækkende undersøgelser har Landbrug & Fødevarer sat fokus på danskernes holdninger og adfærd i forbindelse med aftensmad og valgkriterier ved køb af fødevarer. Denne analyse sætter fokus på børnefamiliers madadfærd på tværs af disse undersøgelser, da børnefamilierne er vigtige for madkulturen. Som figur 1 viser, er det i langt overvejende grad den varme, tilberedte aftensmåltid, der er på menuen hos børnefamilierne, som ligeledes i mindre grad end andre spiser aftensmad uden for hjemmet.

Figur 1
 Prøv at tænke tilbage på de seneste 7 dage. Hvad spiste du/I til aftensmad?



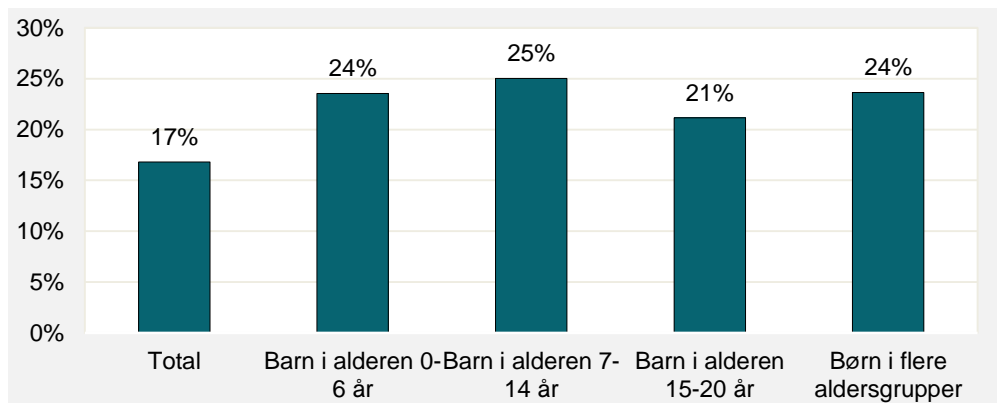
Kantar Gallup for Landbrug & Fødevarer, 2014. Base (991) Hjemmeboende børn (282)

Landbrug & Fødevarers undersøgelser viser samtidig, at børnefamilierne er den forbrugergruppe, som har flest forskellige aftensmadsretter i repertoireet – i løbet af 2 mdr. tilbereder de nemlig 17 typer af forskellige retter, mens den gennemsnitlige husstand har omkring 12 retter.

Hakket oksekød er ofte med i favoritrepertoiret

Det er i stor udstrækning hakket oksekød, der bliver købt i børnefamilierne. Op mod 25 pct. af det kød, fjerkræ og fisk, som købes i husstande med børn, udgøres af hakket oksekød, hvilket er markant mere end for hele befolkningen (17 pct.). Især husstande med børn i alderen 7-14 år køber meget hakket oksekød.

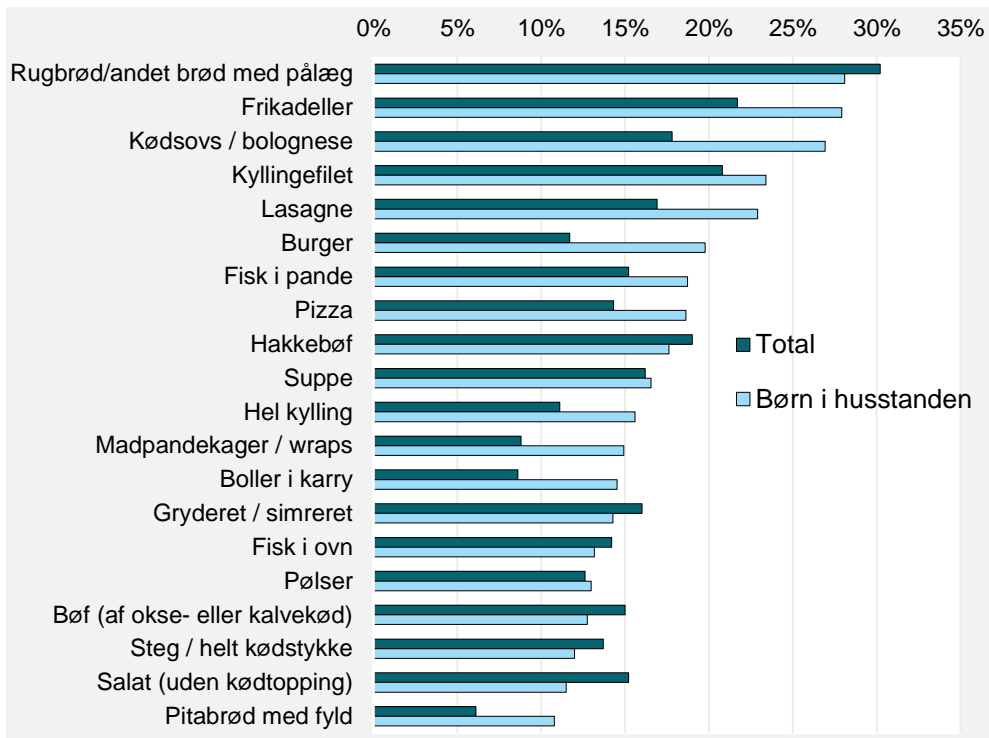
Figur 2
 Andel af hakket oksekød ud af indkøbt kød



Data fra GfK Consumerscan, 1. kvartal – 4. kvartal 2016. Base: Barn i alderen 0-6 år (111) Barn i alderen 7-14 år (129) Barn i alderen 15-20 år (153) Børn i flere aldersgrupper (156)

Kigger vi nærmere på børnefamiliernes vaner til aftensmad, kan vi her se indikationer på, hvorfor hakket oksekød spiller så stor en rolle i børnefamilierne. Tænker deltagerne tilbage på den seneste uges aftensmåltider, har der blandt børnefamilierne nemlig oftere været retter med hakket oksekød i repertoiret: Kødsovs/bolognese, lasagne, burger og madpandekager / wraps.

Figur 3
 Prøv igen at tænke tilbage på den seneste uges aftensmåltider. Hvilke af disse retter nedenfor har du/I spist derhjemme den seneste uge?

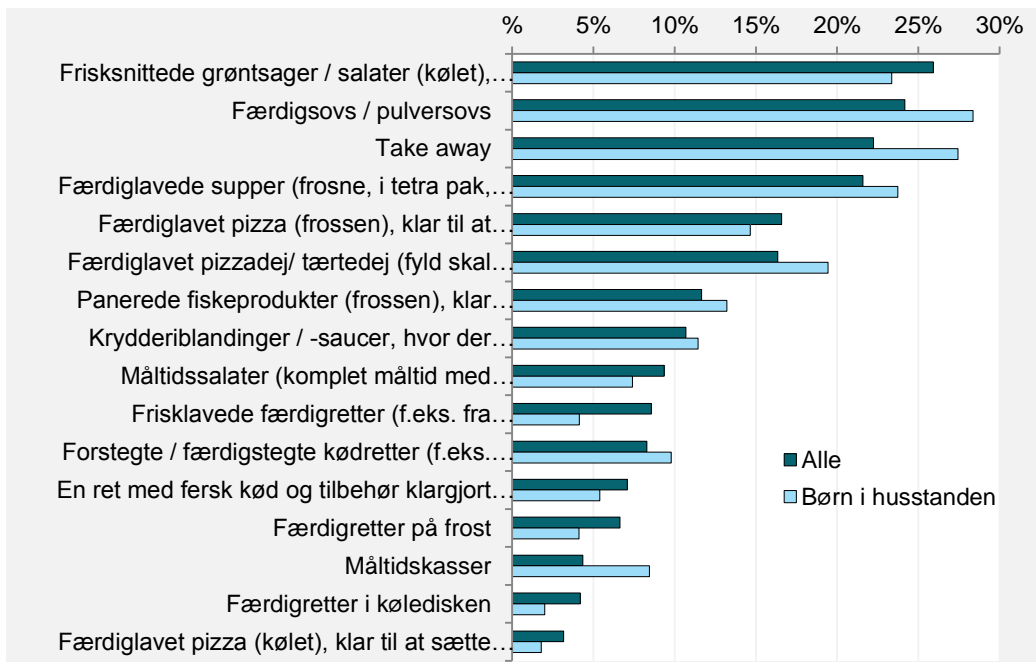


Kantar Gallup for Landbrug & Fødevarer, 2014. Base (996) Hjemmeboende børn (302). NB: Udsnit af de mest populære retter.

Børnefamilierne bruger oftere pulversovs og færdiglavet pizza/tærtedej

En lang række convenience fødevarer er blevet fast inventar i mange danskeres hverdag og det gælder også børnefamilierne. Skal det gå hurtigt, så tyr børnefamilierne oftere end andre til løsninger såsom færdigsovs/pulversovs, take away, færdiglavet pizza/tærtedej samt måltidskasser. Alle disse – på nær take away – er produkter, der bidrager til at gøre planlægning og madlavning nemmere og mindre tidskrævende, men hvor man også selv kan sætte sit præg på det samlede måltid.

Figur 4:
 Hvilke 3 af disse hurtige og nemme typer af mad og produkter bruger du/din husstand mest?
 NB: Mulighed for flere svare

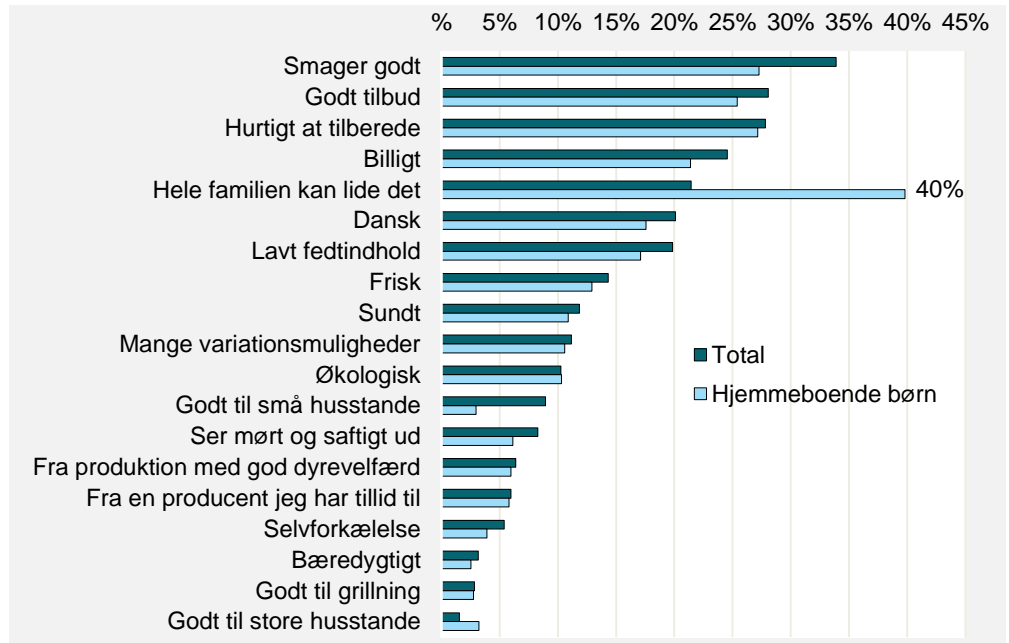


Kilde: Kantar Gallup for Landbrug & Fødevarer, sep. 2016, N=974. Børn i husstanden (296).

Det vigtigste er, at hele familien kan lide det

Hvad ligger bag dette valg af aftensmad blandt børnefamilierne? Her tyder flere undersøgelser på, at det er vigtigst for børnefamilierne, at alle kan lide maden og går mætte og tilfredse fra bordet. Når der skal vælges kød til aftensmaden er det afgørende for børnefamilierne, at 'hele familien kan lide det'. Vigtigheden af netop dette kriterium indikerer, at dét, at maden falder i god smag hos alle familiemedlemmer, er meget afgørende for, om kødet bliver valgt eller ej. Det tegner et billede af, at den nuværende aftensmad hos børnefamilierne i høj grad foregår på børnenes præmisser.

Figur 5:
Hvilke af følgende årsager havde indflydelse på dit valg af kød?

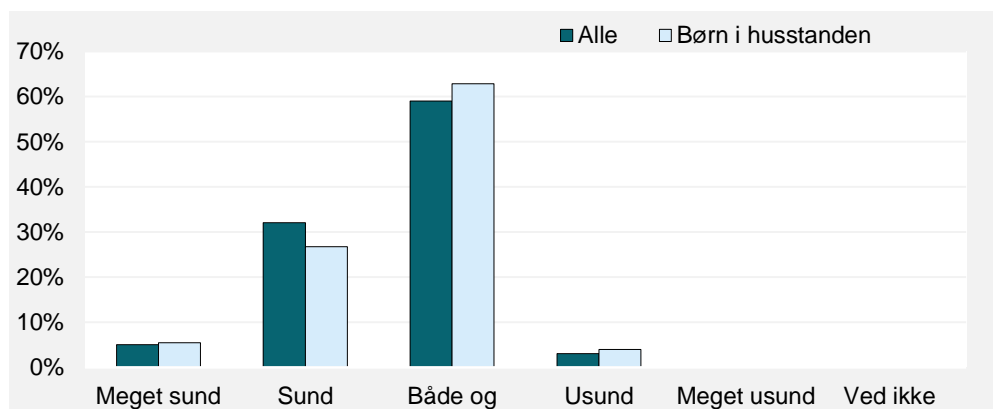


Kantar Gallup for Landbrug & Fødevarer, 2016. Base (2982) Hjemmeboende børn (896)

Børnefamilier beskriver i mindre grad deres mad som 'sund'

Lever børnefamilierne sundt ifølge dem selv? Her svarer 63 pct. blandt deltagere med børn i husstanden, at de selv vil beskrive den mad og drikke, de normalt spiser/drikker som 'både sund og usund', mens 27 pct. vil beskrive deres mad og drikke som 'sund'. Fordelingerne ligner resten af befolkningen, hvor den største andel ligeledes beskriver deres mad og drikke som 'både sund og usund'. Dog er der den forskel, at der blandt deltagere med børn i husstanden er færre, der beskriver deres mad og drikke som 'sund'.

Figur 6:
Hvordan vil du beskrive den mad og drikke, du normalt spiser og drikker?



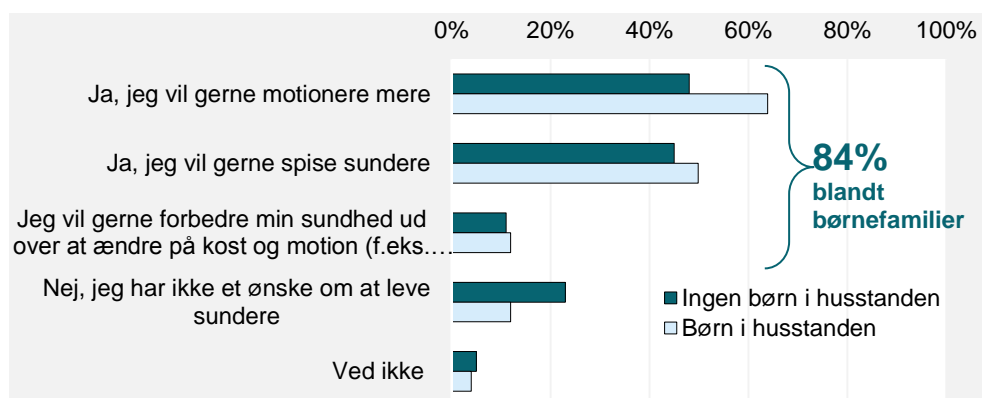
Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, marts 2016, N=1022. Børn i husstanden (277)

Hvorvidt denne forskel mellem børnefamilier og resten af danskerne skyldes, at børnefamilier rent faktisk lever mere sundt end andre husstande, eller om de blot bedømmer sig selv hårdere end andre, viser analysen dog ikke. Svaret er udelukkende deltagernes individuelle vurdering af sundheden i den mad, der spises.

Markant flere giver samtidig udtryk for et ønske om at leve sundere

Landbrug & Fødevarer har også spurgt, om man ønsker at leve sundere, end man gør i dag. Her svarer hele 84 pct. blandt deltagere med børn i husstanden, at de ønsker at leve sundere enten ved at motionere mere, spise sundere eller forbedre sundheden på andre måder. Dette er hele 9 pct.-point flere end gennemsnittet, hvilket viser at børnefamilier markant oftere end andre ønsker at leve sundere. Det er især motion, som danskere med børn i husstanden oftere end andre har et ønske om at gøre mere af.

Figur 7:
Ønsker du at leve sundere?

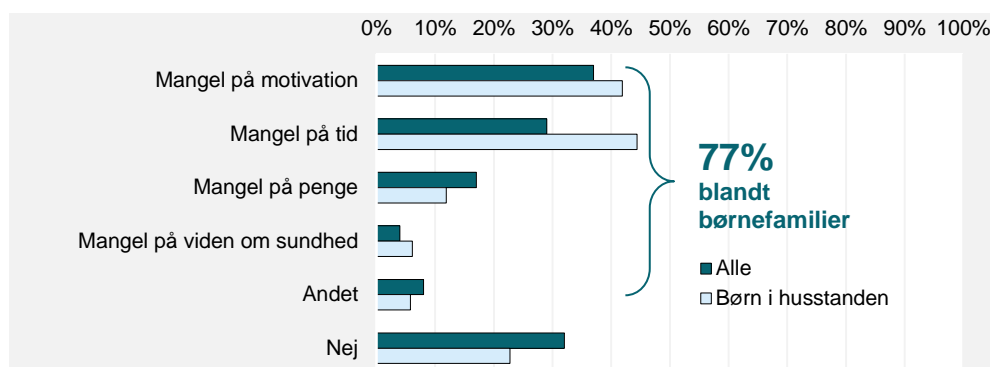


Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, marts 2016, N=1022. Børn i husstanden (277). NB: Mulighed for flere svar

Travlhed og stress sætter en stopper for de gode intentioner

Men når hele 84 pct. blandt børnefamilier giver udtryk for et ønske om at leve sundere, hvorfor gør de det så ikke bare? Det giver undersøgelsen også et bud på, i det hele 77 pct. blandt børnefamilierne angiver, at de oplever noget, der begrænser deres mulighed for at leve sundere. Det er især 'mangel på tid', som børnefamilierne markerer som en begrænsning for at leve sundere, end de gør i dag. Oplevelsen af tidspres i hverdagen er dermed noget, der for børnefamilier sætter en stopper for de gode intentioner om at spise sundt og dyrke motion.

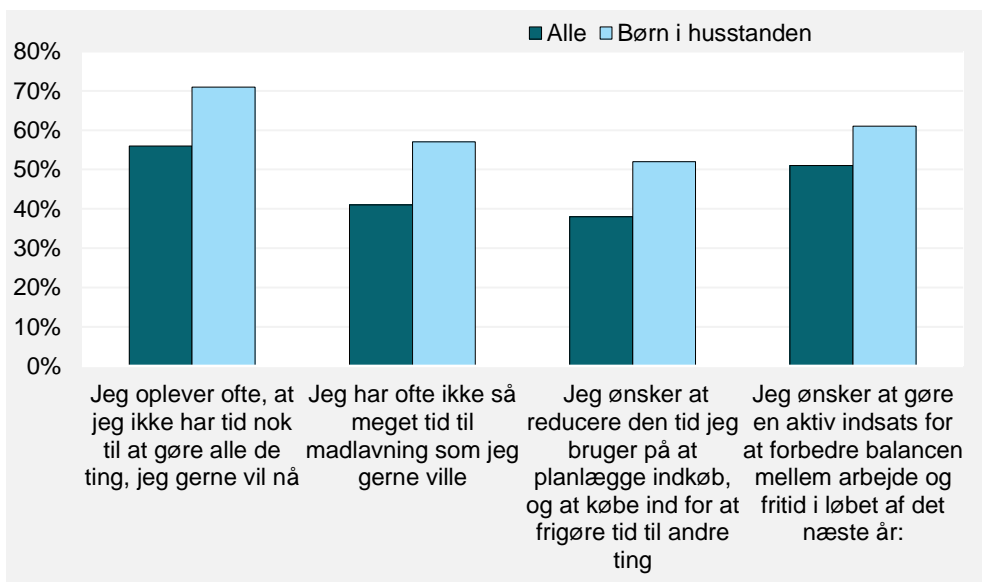
Figur 8:
Oplever du, at der er noget, der begrænser dine muligheder for at leve sundere?



Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, marts 2016, N=1022. Børn i husstanden (277). NB: Mulighed for flere svar.

Deltagere med børn i husstanden erklærer sig i tråd med dette da også markant oftere end andre enige i udsagnet "Det er svært at leve sundt i en travl hverdag". Konkret er hver tredje (33 pct.) deltager med børn i husstanden enig i udsagnet, mens det samme gør sig gældende for hver fjerde i gennemsnit (25 pct.). Dette resultat understøttes af andre undersøgelser om livet i hverdagen, hvor deltagere med børn i husstanden markant oftere oplever ikke at have tid nok, oftere ønsker at reducere tiden brugt på planlægning og indkøb, samt oftere ønsker at gøre en aktiv indsats for at forbedre balancen mellem arbejde og fritid inden for det næste år.

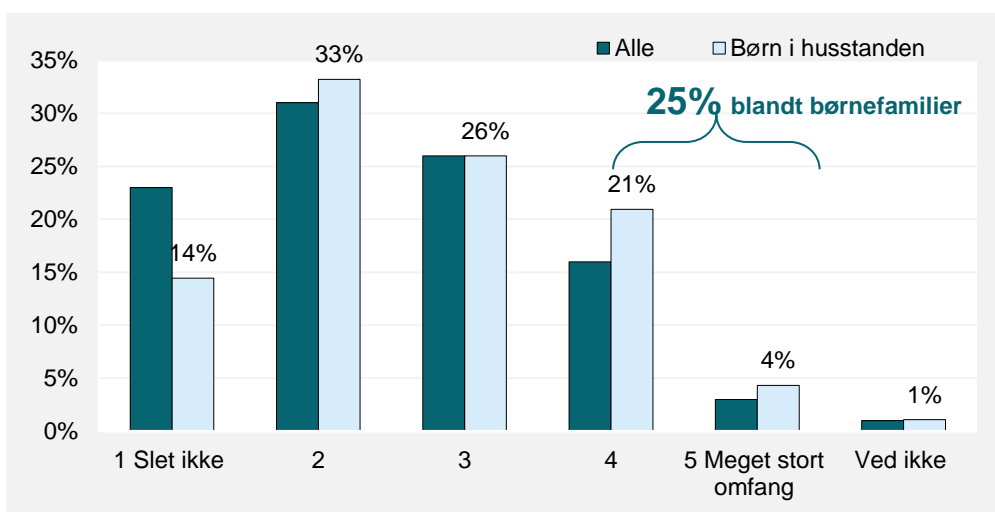
Figur 9:
Hvor enig eller uenig er du i nedenstående udsagn om livet i hverdagen.
Udvalgte udsagn



Kilde: Kantar Gallup for Landbrug & Fødevarer, sep. 2016, N=974. Børn i husstanden (296). Deltagerne kunne være 'meget enig', 'enig', 'uenig' og 'meget uenig' og desuden svare 'ved ikke'. Grafen viser andelen for 'meget enig' og 'enig' lagt sammen for hhv. gennemsnittet og for deltagere med børn i husstanden.

Hver fjerde deltager med børn i husstanden giver samtidig udtryk for, at de oplever stress som et problem for dem i stort eller meget stort omfang, mens det for gennemsnittet er hver femte.

Figur 10:
På en skala fra 1 til 5, i hvor højt omfang opfatter du stress som et problem for dig?



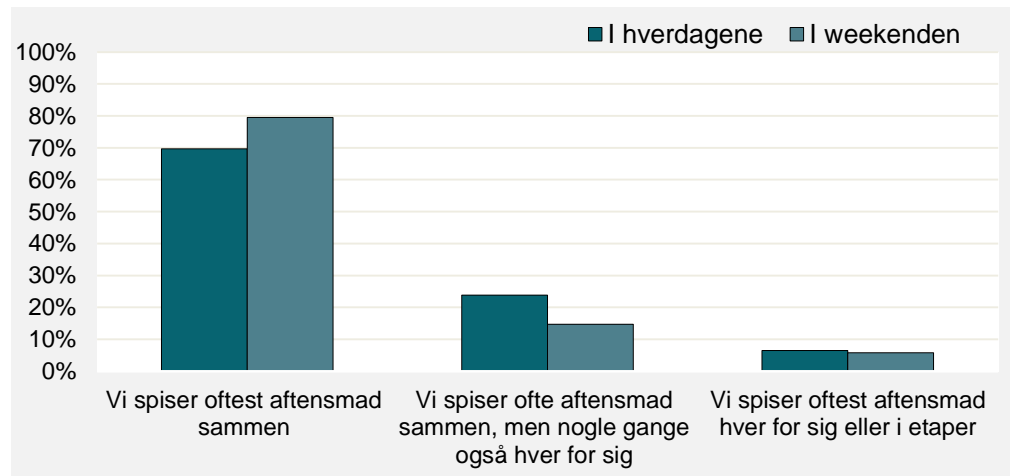
Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, marts 2016, N=1022. Børn i husstanden (277).

Alt i alt tyder undersøgelserne på, at de gode intentioner sander til i hverdagens 'hamsterhjul'. Børnefamilierne oplever ikke at have tid nok til at nå alt det, de gerne vil nå, at selv om de er meget bevidste om sundhed og ønsker at bruge tid på ting som motion og madlavning, så kan det være svært i en travl hverdag.

Trods tidspres er aftensmåltidet en social og samlende begivenhed

Hvordan foregår madlavningen så i børnefamilierne? Her svarer 67 pct. blandt deltagere med børn i husstanden, at de oftest tilbereder maden alene, mens 21 pct. oftest tilbereder maden sammen med partneren og 12 pct. oftest gør det sammen med husstandens barn/børn. Aftensmåltidet er dog en samlende begivenhed i børnefamilierne. I hverdagene spiser 70 pct. oftest aftensmad sammen, mens 24 pct. svarer, at de også nogle gange spiser aftensmad hver for sig. I weekenden er det endnu mere udbredt at spise aftensmad sammen i familien, hvor 79 pct. svarer, at de oftest gør dette, mens 15 pct. svarer, at nogle gange spiser hver for sig.

Figur 11
Hvilke af følgende udsagn passer bedst til din husstand i hverdagene og hvilket passer bedst til din husstand i weekenden?



Kantar Gallup for Landbrug & Fødevarer, 2015. Base for husstande med hjemmeboende børn (282)

Alt i alt tegner der sig et billede af, at børnefamilierne på trods af tidspres og en følelse af ikke at kunne nå det hele, tager sig tid til at samles om aftensmaden.

Giv børnefamilierne en hjælpende hånd

Der er gode muligheder for fødevarerproducenter og detailhandel i at tilbyde børnefamilierne en hjælpende hånd i hverdagens bestræbelser på at nå alle de ting, man ønsker at nå. Fokus bør her være på at give børnefamilierne en håndsrekning til madlavningen, uden at man fratager den følelse af at lave rigtig mad. Fødevarerproducenter kan derfor med fordel tænke i bidrag til den hjemmelavede mad, der sparer de travle børnefamilier for tidskrævende og trivielle opgaver, men ikke erstatter madlavningen helt. Gode løsninger kunne eksempelvis være forslag til børnevenlige madplaner med tilhørende indkøbslister eller f.eks. flere neutralt smagende grøntsager i strimler, samkøberet med det hakkede kød, klar til blive 'camoufleret' i frikadeller og kødsovs. Færdigretter kan med fordel være frisklavede måltidsløsninger med en sund og børnevenlig profil.

Det er i kommunikationen til børnefamilierne vigtigt at undgå de løftede pegefingre. Børnefamilierne har ikke brug for flere kostråd og formaninger om gode vaner i hverdagen, der kan fodre den dårlige samvittighed og følelse af manglende evne til at leve så sundt, som man burde. Det er i stedet vigtigt at have fokus på at tale ind til børnefamiliernes drømme og deres store ønske om at få hverdagen til at hænge sammen, hvor alle familiens (her ikke mindst børnenes) behov tilgodeses, og hvor alle går mætte og glade fra aftenbordet uden at der samtidig går på kompromis med sundheden.

Om analysen:

Analysen om børnefamilierne er baseret på flere repræsentative undersøgelser, hvor der er blevet kigget på, hvorledes deltagere med børn i husstanden skiller sig ud fra gennemsnittet:

- Undersøgelse om køb af kød til aftensmad gennemført af Kantar Gallup på vegne af Landbrug & Fødevarer over 3 bølger i 2016 blandt i alt 2.982 danskere i alderen 18-70 år
- Undersøgelse om danskernes holdninger til sundhed gennemført af Norstat for Landbrug & Fødevarer blandt 1022 danskere i aldersgruppen 18-70 år.
- Undersøgelse om hurtig og nem mad (convenience) gennemført af Kantar Gallup på vegne af Landbrug & Fødevarer i 2016 blandt 974 danskere i alderen 18-70 år.
- Data fra GfK ConsumerScan fra perioden 1. kvartal – 4. kvartal 2016 om køb af fersk oksekød. I GfK's panel deltager 3000 danskere.
- Kantar Gallup på vegne af Landbrug & Fødevarer om aftensmad gennemført over 4 bølger i 2014-2015 blandt i alt 3982 danskere.



Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Nina Preus
Marianne Gregersen

3339 4674 npre@lf.dk
3339 4677 mgr@lf.dk